

Kunnossapitokaluston ympäristövaatimusten luonnos vuosille 2026–2030

Infotilaisuus markkinavuoropuhelukyselystä
15.11.2024

15.11.2024

Väylävirasto
Trafikledsverket

Ohjeita tilaisuuteen

- Tämä on infotilaisuus koskien suunnitelmaa – kommentit kerätään sähköisellä kyselyllä.
- Pidäthän mikrofonisi suljettuna tilaisuuden ajan.
- Tilaisuus tallennetaan ja tallenne julkaistaan tapahtumasivuilla. Tallenne saatavilla kaksi viikkoa.

Tavoitteet ja tausta

- Nykyiset kalustovaatimukset päättyvät vuoden 2025 loppuun maanteiden hoidon, radan kunnossapidon sekä päällyste- ja tiemerkinäurakoiden osalta.
- Kaluston ja kaluston käytön vaatimukset on kunnossapidossa muotoiltu noin viiden vuoden mittaisiksi suunnitelmiksi. Vaatimukset ovat olleet pääosin vähimmäisvaatimuksia. Vaatimukset voimassa koko sopimuskauden.
- Tavoitteena on ennakoitavuus ja ennustettavuus urakoitsijoille ja hankkijoille.
- Väyläviraston ja ELY-keskuksen urakoissa käytettävän kuljetus- ja työkaluston päästöluokkavaatimuksilla pyritään vähentämään ilmaston ja ympäristön kannalta haitallisia päästöjä.
- Työn tavoitteena on myös ohjata hankintoja entistä vastuullisempaan suuntaan.

Yleisiä periaatteita päivitettävälle vaatimuksille

- Työn tavoitteena on yhdenmukaistaa eri urakoissa käytössä olevia vaatimuksia vuoteen 2030 mennessä
 - Alueelliset erot ja urakkakohtaiset erityispiirteet on otettu huomioon
 - Lähestytään väylärakentamisen ja Päästöttömät työmaat green deal – sopimuksen mukaisia tavoitetasoja.
- Vaatimusten nostaminen on pyritty tekemään maltillisesti ja ensimmäisinä vuosina tarkoitus on mukailla edellisessä suunnitelmassa esitettyjä vaatimuksia.
- Päästöluokkien korotusten hyödyt rajallisia. Näiden vähimmäisvaatimusten rinnalle tarvitaan uusia asioita.
- Nyt kommenteille tulee luonnos tulevista vaatimuksista ja kannusteista. Suunnitelma viimeistellään 2025 keväällä ja vaatimukset hyväksytään käyttöön.

Ympäristövaatimukset kunnossapitokalustolle

Luonnos vaatimuksista 2026-2030

2. Ehdotus: Maanteiden hoito

Urakan alkuvuosi	Vähimmäisvaatimus: Kuorma-autojen päästöluokka	Vähimmäisvaa timus: Työkoneiden päästöluokka	Vähimmäisvaatimus: Polttomoottorikäyttöisten henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen (pakettiautot, lava-autot) päästöluokka	Muut vähimmäisvaatimukset	Laatulupaukset
2025 (EDELLISEN SUUNNITELMAN MUKAINEN)	Euro V Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjois- Savon ELY-keskusten alueilla sallitaan yhtä luokkaa alemman luokan kalusto.	Stage IV Ei koske tiehöyliä		Taloudellisen ajotavan koulutus sisältäen ajoharjoittelua. Operatiivinen henkilöstö 80%.	Ajoneuvo- tai kuljettajakohtainen ajotavanseurantajärjestelmä
2026	Euro V Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon ELY-keskusten alueilla sallitaan yhtä luokkaa alemmman luokan kalusto.	Stage IV Ei koske tiehöyliä	Euro 6	Taloudellisen ajotavan koulutus sisältäen ajoharjoittelua. Operatiivinen henkilöstö 80%.	Ajoneuvo- tai kuljettajakohtainen ajotavanseurantajärjestelmä
2027	Euro V Koko maa	Stage IV Ei koske tiehöyliä	Euro 6	Taloudellisen ajotavan koulutus sisältäen ajoharjoittelua. Operatiivinen henkilöstö 100%.	- Ajoneuvo- tai kuljettajakohtainen ajotavanseurantajärjestelmä - Työnjohdon täyssähköiset ajoneuvot. - Erittäin vaativan toimintaympäristön urakoissa käytettävistä kuorma-autoista ja työkoneista vähintään 80 % täyttää päästöluokan Euro VI tai Stage V vaatimukset.
2028	Euro VI Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon ELY-keskusten alueilla sallitaan yhtä luokkaa alemmman luokan kalusto.	Stage IV Ei koske tiehöyliä	Euro 6	Taloudellisen ajotavan koulutus sisältäen ajoharjoittelua. Operatiivinen henkilöstö 100%.	- Ajoneuvo- tai kuljettajakohtainen ajotavanseurantajärjestelmä. - Työnjohdon täyssähköiset ajoneuvot. - Erittäin vaativan toimintaympäristön urakoissa käytettävistä työkoneista vähintään 80% täyttää päästöluokan Stage V vaatimukset.
2029	Euro VI Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon ELY-keskusten alueilla sallitaan yhtä luokkaa alemmman luokan kalusto.	Stage IV Ei koske tiehöyliä	Euro 6	Taloudellisen ajotavan koulutus sisältäen ajoharjoittelua. Operatiivinen henkilöstö 100%.	- Ajoneuvo- tai kuljettajakohtainen ajotavanseurantajärjestelmä. - Työnjohdon täyssähköiset ajoneuvot. - Erittäin vaativan toimintaympäristön urakoissa käytettävistä työkoneista vähintään 80% täyttää päästöluokan Stage V vaatimukset. - Kokeillaan valikoiduissa (1-5) urakoissa: urakan aikana urakan toteutukseen osallistuu vähintään yksi kaasukäyttöinen tai täyssähköinen kuorma-auto tai työkone. (Riittävä osallistuminen määritellään tarkemmin urakka-asiakirjoissa)
2030	Euro VI Koko maa Luonnos kommenteille 14.11.2024	Stage IV Ei koske tiehöyliä	Euro 6	Taloudellisen ajotavan koulutus sisältäen ajoharjoittelua. Operatiivinen henkilöstö 100%.	- Ajoneuvo- tai kuljettajakohtainen ajotavanseurantajärjestelmä. - Työnjohdon täyssähköiset ajoneuvot. - Erittäin vaativan toimintaympäristön urakoissa käytettävistä työkoneista vähintään 80% täyttää päästöluokan Stage V vaatimukset. - Kokeillaan valikoiduissa (1-5) urakoissa: urakan aikana urakan toteutukseen osallistuu vähintään yksi kaasukäyttöinen tai täyssähköinen kuorma-auto tai työkone. (Riittävä osallistuminen määritellään tarkemmin urakka-asiakirjoissa)

3. Ehdotus: Päälystysurakat

Urakan alkuvuosi	Vähimmäisvaatimus: Kuorma-autojen päästöluokka	Vähimmäisvaatimus: Työkoneiden päästöluokka	Vähimmäisvaatimus: Polttomoottorikäyttöiset henkilöautot ja kevyet hyötyajoneuvot (pakettiautot, lava- autot) –päästöluokka.	Bonusperusteet
2025 (EDELISEN SUUNNITELMAN MUKAINEN)	Euro IV Massan kuljetukseen käytettävistä kuorma-autoissa 90 % kalustosta tulee täyttää päästöluokkavaatimus	Stage IIIB 50 % urakan jyristä ja levittimistä on täytettävä vaatimus Vaatimus ei koske Remixer levittimiä, MPKJ-laitteita, Uraremixer- ja Uraremo-koneita tai SJYR-laitteistoja.		
2026	Euro IV Kuorma-autoissa 90 % kalustosta tulee täyttää päästöluokkavaatimus. Ei koske kaluston siirtoihin käytettäviä autoja.	Stage IIIB 50 % urakan jyristä ja levittimistä on täytettävä vaatimus Vaatimus ei koske Remixer levittimiä, MPKJ-laitteita, Uraremixer- ja Uraremo-koneita tai SJYR-laitteistoja.	Euro 6	
2027	Euro IV Kuorma-autoissa 90 % kalustosta tulee täyttää päästöluokkavaatimus. Ei koske kaluston siirtoihin käytettäviä autoja.	Stage IIIB 50 % urakan jyristä ja levittimistä on täytettävä vaatimus Vaatimus ei koske Remixer levittimiä, MPKJ-laitteita, Uraremixer- ja Uraremo-koneita tai SJYR-laitteistoja.	Euro 6	Urakoitsijan käyttämistä täyssähköisistä henkilöautoista (työnjohto ja/tai saattoautot) maksetaan bonusta.
2028	Euro V Kuorma-autoissa 90 % kalustosta tulee täyttää päästöluokkavaatimus. Ei koske kaluston siirtoihin käytettäviä autoja.	Stage IV 50 % urakan jyristä ja levittimistä on täytettävä vaatimus Vaatimus ei koske Remixer levittimiä, MPKJ-laitteita, Uraremixer- ja Uraremo-koneita tai SJYR-laitteistoja.	Euro 6	Urakoitsijan käyttämistä täyssähköisistä henkilöautoista (työnjohto ja/tai saattoautot) maksetaan bonusta.
2029	Euro V Kuorma-autoissa 90 % kalustosta tulee täyttää päästöluokkavaatimus. Ei koske kaluston siirtoihin käytettäviä autoja.	Stage IV 50 % urakan jyristä ja levittimistä on täytettävä vaatimus Vaatimus ei koske Remixer levittimiä, MPKJ-laitteita, Uraremixer- ja Uraremo-koneita tai SJYR-laitteistoja.	Euro 6	Urakoitsijan käyttämistä täyssähköisistä henkilöautoista (työnjohto ja/tai saattoautot) maksetaan bonusta.
2030	Euro V Kuorma-autoissa 90 % kalustosta tulee täyttää päästöluokkavaatimus. Ei koske kaluston siirtoihin käytettäviä autoja.	Stage IV 50 % urakan jyristä ja levittimistä on täytettävä vaatimus Vaatimus ei koske Remixer levittimiä, MPKJ-laitteita, Uraremixer- ja Uraremo-koneita tai SJYR-laitteistoja.	Euro 6	Urakoitsijan käyttämistä täyssähköisistä henkilöautoista (työnjohto ja/tai saattoautot) maksetaan bonusta.

4. Ehdotus:Tiemerkindäurakat

Urakan alkuvuosi	Vähimmäisvaatimus: Kuorma-autojen päästöluokka	Vähimmäisvaatimus: Työkoneiden päästöluokka	Vähimmäisvaatimus: Polttomoottorikäyttöiset henkilöautot ja kevyet hyötyajoneuvot (pakettiautot, lava-autot) -päästöluokka	Muut vähimmäisvaatimukset
2025 (EDELISEN SUUNNITELMAN MUKAINEN)	Euro V Vaatimus asetetaan niin, että 80 % kalustosta on täytettävä vaatimus.	Stage IIIB Työkoneiden vaatimus ei koske jrsintäkalustoa tai kuorma-autoalustalle asennettuja koneita		
2026	Euro V Vaatimus asetetaan niin, että 80 % kalustosta on täytettävä vaatimus.	Stage IIIB Huom! Vaatimukset ulotetaan myös jrsintäkalustoon ja kuorma-autoalustalle asennettuihin koneisiin vuodesta 2026 alkaen.	Euro 6	Taloudellisen ajotavan koulutus sisältäen ajoharjoittelua 80 % operatiivisesta henkilöstöstä.
2027	Euro V Vaatimus asetetaan niin, että 80 % kalustosta on täytettävä vaatimus.	Stage IIIB	Euro 6	Taloudellisen ajotavan koulutus sisältäen ajoharjoittelua 80 % operatiivisesta henkilöstöstä.
2028	Euro VI Vaatimus asetetaan niin, että 80 % kalustosta on täytettävä vaatimus.	Stage IV	Euro 6	Taloudellisen ajotavan koulutus sisältäen ajoharjoittelua 80 % operatiivisesta henkilöstöstä
2029	Euro VI Vaatimus asetetaan niin, että 80 % kalustosta on täytettävä vaatimus.	Stage IV	Euro 6	Taloudellisen ajotavan koulutus sisältäen ajoharjoittelua 80 % operatiivisesta henkilöstöstä
2030	Euro VI Vaatimus asetetaan niin, että 80 % kalustosta on täytettävä vaatimus.	Stage IV	Euro 6	Taloudellisen ajotavan koulutus sisältäen ajoharjoittelua 80 % operatiivisesta henkilöstöstä

5. Ehdotus: Radan kunnossapito

Urakan alkuvuosi Vaatus voimassa koko sopimuskauden	Vähimmäisvaatus: Kuorma-autojen päästöluokka	Vähimmäisvaatus: Työkoneiden päästöluokka	Vähimmäisvaatus: Polttomoottorikäyttöiset henkilöautot ja kevyet hyötyajoneuvot (pakettiautot, lava-autot)	Bonusperusteet tai laatupisteytys
2025 (EDELISEN SUUNNITELMAN MUKAINEN)	Euro V Pohjois-Suomen isännöintialueella sallitaan myös Euro IV. Vaatus koskee murskeen kuljetuksiin käytettäviä kuorma-autoja.	Stage IIIB Vaatuset eivät koske liikennöivää ratakalustoa.		
2026	Euro V Pohjois-Suomen isännöintialueella sallitaan myös Euro IV. Vaatus koskee murskeen kuljetuksiin käytettäviä kuorma-autoja.	Stage IIIB Vaatuset eivät koske liikennöivää ratakalustoa.	Euro 6	- Kokeillaan urakassa 3: Työnjohdon ja huoltotöiden käytössä olevista täyssähköisistä henkilö- ja pakettiautoista (2-4 autoa) annetaan laatupisteitä kilpailutuksessa. - Kokeillaan urakassa 3: Laiturialueiden kunnossapidossa toimivista täyssähköisistä työkoneista (1-2) annetaan laatupisteitä kilpailutuksessa.
2027	Euro V Vaatus koskee murskeen kuljetuksiin käytettäviä kuorma-autoja.	Stage IIIB Vaatuset eivät koske liikennöivää ratakalustoa.	Euro 6	- Työnjohdon ja huoltotöiden käytössä olevista täyssähköisistä henkilö- ja pakettiautoista annetaan laatupisteitä kilpailutuksessa TAI maksetaan bonusta urakan aikana. - Laiturialueiden kunnossapidossa toimivista täyssähköisistä työkoneista annetaan laatupisteitä kilpailutuksessa TAI maksetaan bonusta urakan aikana.
2028	Euro VI Pohjois-Suomen isännöintialueella sallitaan myös Euro V. Vaatus koskee murskeen kuljetuksiin käytettäviä kuorma-autoja.	Stage IV Vaatuset eivät koske liikennöivää ratakalustoa.	Euro 6	- Työnjohdon ja huoltotöiden käytössä olevista täyssähköisistä henkilö- ja pakettiautoista annetaan laatupisteitä kilpailutuksessa TAI maksetaan bonusta urakan aikana. - Laiturialueiden kunnossapidossa toimivista täyssähköisistä työkoneista annetaan laatupisteitä kilpailutuksessa TAI maksetaan bonusta urakan aikana.
2029	Euro VI Pohjois-Suomen isännöintialueella sallitaan myös Euro V. Vaatus koskee murskeen kuljetuksiin käytettäviä kuorma-autoja.	Stage IV Vaatuset eivät koske liikennöivää ratakalustoa.	Euro 6	- Työnjohdon ja huoltotöiden käytössä olevista täyssähköisistä henkilö- ja pakettiautoista annetaan laatupisteitä kilpailutuksessa TAI maksetaan bonusta urakan aikana. - Laiturialueiden kunnossapidossa toimivista täyssähköisistä työkoneista annetaan laatupisteitä kilpailutuksessa TAI maksetaan bonusta urakan aikana.
2030	Euro VI Vaatus koskee murskeen kuljetuksiin käytettäviä kuorma-autoja.	Stage IV Vaatuset eivät koske liikennöivää ratakalustoa.	Euro 6	- Työnjohdon ja huoltotöiden käytössä olevista täyssähköisistä henkilö- ja pakettiautoista annetaan laatupisteitä kilpailutuksessa TAI maksetaan bonusta urakan aikana. - Laiturialueiden kunnossapidossa toimivista täyssähköisistä työkoneista annetaan laatupisteitä kilpailutuksessa TAI maksetaan bonusta urakan aikana.
Luonnos kommentaile 14.11.2024				

6. Nykytila: Vesiväylien hoito

- Käytössä ei ole ollut kalustolle asetettuja päästöluokka- tai taloudellisen ajotavan vaatimuksia.
- Ajoneuvokalusto lähinnä henkilöautoja tai kevyitä hyötyajoneuvoja. Ei työkoneita tai juurikaan kuorma-autoja.
- Käytössä ympäristösuunnitelma, jonka mukana suosituksia mm. biohajoavat hydraulioöljyt.

Väylävirasto
Trafikledsverket

6. Ehdotus: Vesiväylien hoito

1. Vuodesta 2026 alkaen kilpailutuksissa otetaan käyttöön kevyitä hyötyajoneuvoja koskeva Euro 6 –vaatimus muiden urakoiden tapaan.
2. Mahdollisesti kokeillaan biohajoavien hydraulioöljyjen suosituksen täydentämistä bonuksella tai muulla kannustavalla ohjaustavalla. Koskee venekaluston kuormausnostureita.
3. Tarkennetaan henkilöstön perehdytystä koskeviin vaatimuksiin edellytettävän henkilöstön vuosittaista kouluttamista energiaa säästävään ajotapaan ja ympäristövahinkojen ehkäisyyn.

Ohjeita ja toiveita kommentointiin

Aikataulusta

- Kommentit sähköisen kyselyn kautta. Kyselyllä on vastausaikaa neljä viikkoa, 13.12.2024 asti.
- Kyselyn jälkeen tehdään analyysi ja tarvittavat jatkoselvitykset ennen suunnitelman viimeistelyä.

Toiveita kommenteille

- Toivomme eritoten kommentteja ja ajatuksia siihen, mitä muita ratkaisuja ja malleja voitaisiin kokeilla päästöluokkien ohella.
 - Uusien käyttövoimien soveltuvat kohteet, myös pienimuotoiset kokeilut – jostakin on lähdettävä liikkeelle.

- Suora linkki kyselyyn, jonka kautta myös suunnitelman luonnos on ladattavissa:

<https://link.webpolsurveys.com/S/ACD0A9EE6F6D2E12>

- Lisätietoja käynnissä olevasta työstä
 - kehittämispäällikkö Anne-Mari Haakana, Väylävirasto, etunimi.sukunimi(at)vayla.fi
 - asiantuntija Taneli Varis, Motiva Oy, etunimi.sukunimi(at)motiva.fi
- Lisätietoja kuljetuskaluston ja työkalu- ja työvälineiden nykyisistä ympäristövaatimuksista Väyläviraston verkkosivuilla
 - [Kuljetuskaluston ja työkalu- ja työvälineiden ympäristökriteerit](#)

Väylävirasto
Trafikledsverket